

U S T A W A

z dnia 2017 r.

o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 87:

a) w ust. 2 w zdaniu pierwszym:

– po wyrazach „z zastrzeżeniem ust. 6” dodaje się wyrazy „i 6a”,

– po wyrazy „zgłoszeniu identyfikacyjnym” dodaje się wyrazy „albo aktualizacyjnym”,

b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Na wniosek podatnika, złożony wraz z deklaracją podatkową, urząd skarbowy jest obowiązany dokonać zwrotu różnicy podatku, o której mowa w ust. 2, na rachunek VAT podatnika w terminie 25 dni, licząc od dnia złożenia rozliczenia. Przepisy ust. 2 zdanie drugie i trzecie stosuje się odpowiednio.”;

2) po art. 108 dodaje się rozdział 1a w brzmieniu:

„Rozdział 1a

Mechanizm podzielonej płatności

Art. 108a. 1. Podatnicy, którzy otrzymali fakturę z wykazaną kwotą podatku, w tym przed dokonaniem dostawy towarów lub wykonaniem usługi, przy dokonywaniu płatności za nabyte towary lub usługi mogą zastosować mechanizm podzielonej płatności.

2. W przypadku, w którym mowa w ust. 1, zapłata odpowiadająca:

1) wartości sprzedaży netto – jest dokonywana na rachunek rozliczeniowy dostawcy towarów lub usługodawcy w banku mającym siedzibę na terytorium kraju albo na rachunek dostawcy towarów lub usługodawcy w spółdzielczej kasie

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe oraz ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 846, 960, 1052, 1206, 1228, 1579, 1948 i 2024 oraz z 2017 r. poz. 60 i 379.

oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem, zwany dalej „rachunkiem rozliczeniowym”;

2) kwocie podatku, o której mowa w art. 86 ust. 2 pkt 1 – jest dokonywana na rachunek VAT dostawcy towarów lub usługodawcy.

3. Zastosowanie mechanizmu podzielonej płatności odbywa się przy użyciu dedykowanego komunikatu przelewu, w którym podatnik wskazuje:

- 1) numer faktury lub faktury korygującej, w związku z którą dokonywana jest płatność;
- 2) numer, za pomocą którego dostawca towaru lub usługodawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
- 3) kwotę wartości sprzedaży netto;
- 4) kwotę podatku.

4. W przypadku gdy płatność zostanie dokonana przy użyciu dedykowanego komunikatu przelewu na rzecz podatnika innego niż dostawca towarów lub usługodawca, podatnik, na rzecz którego dokonano tej płatności, odpowiada solidarnie wraz z dostawcą tych towarów lub usługodawcą za niezapłacony przez dostawcę towarów lub usługodawcę podatek wynikający z tej dostawy towarów lub świadczenia usług.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych udostępnia na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych wymagania techniczne dedykowanego komunikatu przelewu.

Art. 108b. 1. Naczelnik urzędu skarbowego na pisemny, uzasadniony wniosek podatnika może, w terminie 90 dni od dnia jego otrzymania, wyrazić zgodę, w drodze postanowienia, na inne przeznaczenie środków zgromadzonych na jego rachunku VAT niż określone w art. 62b ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988, 1948, 1997 i 2260).

2. Naczelnik urzędu skarbowego w postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, określa wysokość środków zgromadzonych na rachunku VAT podatnika, które mogą mieć inne przeznaczenie. Wysokość środków zgromadzonych na rachunku VAT podatnika, które mogą mieć inne przeznaczenie nie obejmuje wysokości środków odpowiadającej wysokości posiadanej przez podatnika zaległości podatkowej w podatku wraz z odsetkami.

3. Naczelnik urzędu skarbowego w drodze decyzji nie wyraża zgody na inne przeznaczenie środków zgromadzonych na rachunku VAT podatnika, w przypadku gdy:

- 1) podatnik wystawił fakturę w przypadkach, o których mowa w art. 88 ust. 3a, lub

- 2) w ciągu 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku, o którym mowa ust. 1, uczestniczył w nierzetelnym rozliczaniu podatku w celu odniesienia korzyści majątkowej, lub
- 3) zachodzi uzasadniona obawa, że zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku nie zostanie wykonane, w szczególności gdy podatnik trwale nie uiszcza wymagalnych zobowiązań z tytułu tego podatku lub dokonuje czynności polegających na zbywaniu majątku, które mogą utrudnić lub udaremnić egzekucję, lub
- 4) wobec podatnika toczy się w zakresie podatku inne postępowanie podatkowe lub jest prowadzona kontrola podatkowa lub kontrola celno-skarbowa.

Art. 108c. 1. W przypadku gdy podatnik został wykreślony z rejestru jako podatnik VAT i środki zgromadzone na rachunku VAT zostaną przekazane odpowiednio przez bank albo spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową na rachunek wskazany pisemnie przez naczelnika urzędu skarbowego:

1) środki te zalicza się na poczet zaległości podatkowych w podatku wraz z odsetkami za zwłokę;

2) pozostałą część tych środków zwraca się na wskazany rachunek bankowy podatnika lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem, jeżeli wobec tego podatnika w zakresie podatku nie toczy się postępowanie podatkowe i nie jest prowadzona kontrola podatkowa albo kontrola celno-skarbowa.

2. Jeżeli podatnik został wykreślony z rejestru jako podatnik VAT na podstawie art. 96 ust. 9 pkt 1, środki zgromadzone na rachunku VAT podlegają w całości przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 108d. 1. W przypadku zastosowania mechanizmu podzielonej płatności przepisów działu Xa nie stosuje się.

2. Przepisów art. 112b ust. 1 pkt 1 oraz art. 112c nie stosuje się do kwoty podatku naliczonego wynikającej z otrzymanej przez podatnika faktury, która została zapłacona z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności.

3. Przepisu art. 56b Ordynacji podatkowej nie stosuje się do zaległości w podatku powstałej za okres, za który podatnik w złożonej deklaracji podatkowej wykazał kwotę podatku naliczonego, której 95% wynika z faktur, które zostały zapłacone z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności.

Art. 108e. 1. Jeżeli zapłata zobowiązania podatkowego z tytułu podatku następuje z rachunku VAT w terminie wcześniejszym niż termin określony dla zapłaty podatku, kwotę zobowiązania podatkowego z tytułu podatku do zapłaty obniża się o kwotę wyliczoną według wzoru:

$$S = Z \cdot r \cdot \frac{n}{360}$$

gdzie:

S – oznacza kwotę, o którą obniża się kwotę zapłaty zobowiązania podatkowego z tytułu podatku, wyrażoną w zaokrągleniu do pełnych złotych,

Z – oznacza kwotę zobowiązania podatkowego z tytułu podatku wynikającą z deklaracji podatkowej przed obniżeniem tego zobowiązania,

r – oznacza stopę referencyjną Narodowego Banku Polskiego obowiązującą na dwa dni robocze przed dniem zapłaty podatku,

n – oznacza liczbę dni od faktycznego terminu zapłaty podatku, z wyłączeniem tego dnia, do terminu określonego dla zapłaty podatku, włącznie z tym dniem.

2. Do zaokrąglenia kwoty, o którą obniża się kwotę zapłaty zobowiązania podatkowego z tytułu podatku, stosuje się przepis art. 63 § 1 Ordynacji podatkowej.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.³⁾) po art. 610⁷ dodaje się oddział 3 w brzmieniu:

„Oddział 3

Przepadek środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku VAT

Art. 610⁸. § 1. Przepisy niniejszego oddziału stosuje się w sprawach o przepadek środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku VAT, które na podstawie art. 108c ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710, z późn.zm.⁴⁾) podlegają przypadkowi na rzecz Skarbu Państwa.

§ 2. W sprawach, o których mowa w § 1, właściwy jest sąd dla naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla posiadacza rachunku VAT.

§ 3. Sprawy, o których mowa w § 1, są rozpoznawane na posiedzeniu niejawnym, chyba że sąd postanowi inaczej.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, 1823, 1860, 1948, 2138, 2199, 2260 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 67, 85 i 187.

⁴⁾ Patrz odnośnik nr 2.

Art. 610⁹. § 1. Postępowanie wszczyna się na wniosek naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla posiadacza rachunku VAT.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 61 i 245) w załączniku nr 1 do ustawy w części „Dodatkowe informacje i objaśnienia” w ust. 1 po pkt 17 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 18 w brzmieniu:

„18) środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT, o którym mowa w:

- a) art. 62a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe,
- b) art. 3b ust. 1 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, z późn. zm.).”.

Art. 4. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, 648 i 768) w art. 59 § 1 w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

12) obniżenia kwoty zapłaty zobowiązania podatkowego na podstawie art. 108e ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988, 1948, 1997 i 2260) po art. 62 dodaje się rozdział 3a w brzmieniu:

„Rozdział 3a

Rachunek VAT

Art. 62a. 1. Bank prowadzi dla posiadacza rachunku rozliczeniowego rachunek VAT. Otwierając rachunek rozliczeniowy bank jednocześnie otwiera rachunek VAT.

2. Otwarcie i prowadzenie rachunku VAT nie wymaga zawarcia odrębnej umowy w tym zakresie.

3. Bank nie pobiera opłat i prowizji za otwarcie i prowadzenie rachunku VAT.

4. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT są oprocentowane.

5. W przypadku otwarcia w tym samym banku kolejnego rachunku rozliczeniowego dla posiadacza rachunku rozliczeniowego przepisu ust. 1 zdanie drugie nie stosuje się.

6. Bank informuje posiadacza rachunku rozliczeniowego o numerze rachunku VAT oraz o zasadach i terminie informowania o saldzie na rachunku VAT.

Art. 62b. 1. Na rachunek VAT mogą być wpłacane środki pieniężne pochodzące, z tytułu:

- 1) zapłaty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług płaconej dostawcy towarów lub usługodawcy przy użyciu dedykowanego komunikatu przelewu, o którym mowa w art. 108a ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710, z późn. zm.⁵⁾);
- 2) zwrotu kwoty podatku od towarów i usług:
 - a) w przypadkach, o których mowa w art. 29a ust. 10 pkt 1–3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, wynikającej z wystawionej przez podatnika faktury korygującej przy użyciu dedykowanego komunikatu przelewu, o którym mowa w art. 108a ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
 - b) przez urząd skarbowy.
 2. Na rachunku VAT nie mogą być gromadzone środki pieniężne z innego tytułu, niż z tytułu, o którym mowa w ust. 1.
 3. Środki zgromadzone na rachunku VAT mogą być wypłacone wyłącznie:
 - 1) w celu dokonania:
 - a) płatności kwoty podatku od towarów i usług z tytułu nabycia towarów lub usług na rachunek VAT dostawcy towarów lub usługodawcy, przy użyciu dedykowanego komunikatu przelewu, o którym mowa w art. 108a ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
 - b) zwrotu kwoty podatku od towarów i usług, w przypadkach, o których mowa w art. 29a ust. 10 pkt 1–3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, wynikającej z wystawionej przez podatnika faktury korygującej, na rachunek VAT nabywcy towarów lub usług, przy użyciu dedykowanego komunikatu przelewu, o którym mowa w art. 108a ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
 - c) wpłaty podatku od towarów i usług na rachunek urzędu skarbowego;
 - 2) na rachunek VAT posiadacza rachunku VAT prowadzony w innym banku albo spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej;
 - 3) na rachunek rozliczeniowy posiadacza rachunku VAT w celu wskazanym w postanowieniu naczelnika urzędu skarbowego, o którym mowa w art. 108b ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;

⁵⁾ Patrz odnośnik nr 2.

4) na rachunek wskazany przez naczelnika urzędu skarbowego – w przypadku, o którym mowa w:

- a) art. 62d,
- b) art. 108c ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

4. Uznanie i obciążenie rachunku VAT jest dokonywane odpowiednio przez obciążenie albo uznanie rachunku rozliczeniowego posiadacza rachunku VAT, prowadzonego w tym samym banku.

5. Bank, bez odrębnej dyspozycji posiadacza rachunku VAT, obciąża kwotą odpowiadającą wysokości należnych odsetek rachunek VAT i uznaje tą kwotą rachunek rozliczeniowy prowadzony dla posiadacza rachunku VAT.

Art. 62c. 1. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT nie podlegają zajęciu na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego dotyczącego egzekucji innych należności niż podatek od towarów i usług.

2. Wierzytelności z rachunku VAT nie mogą być przedmiotem zabezpieczenia rzeczowego.

3. W przypadku śmierci posiadacza rachunku VAT środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT nie wchodzi do masy spadkowej w części odpowiadającej kwocie posiadanych przez podatnika zaległości w podatku od towarów i usług wraz z odsetkami za zwłokę. Wysokość środków podlegających wyłączeniu z masy spadkowej określa, w drodze postanowienia, właściwy dla posiadacza rachunku VAT naczelnik urzędu skarbowego.

Art. 62d. W przypadku zamknięcia rachunku rozliczeniowego bank zamyka rachunek VAT, chyba że prowadzi dla posiadacza rachunku VAT inny rachunek rozliczeniowy. W przypadku zamknięcia rachunku VAT bank wypłaca środki znajdujące się na rachunku VAT na wskazany przez posiadacza rachunku VAT jego inny rachunek VAT, a w przypadku braku wskazania tego rachunku - na rachunek wskazany pisemnie przez właściwego dla posiadacza rachunku VAT naczelnika urzędu skarbowego.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 2171, 2260 i 2261) w art. 63 w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) środki pieniężne znajdujące się na rachunku VAT, o którym mowa w:

- a) art. 62a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe,

b) art. 3b ust. 1 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, z późn. zm.).”

Art. 7. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 3a dodaje się art. 3b w brzmieniu:

„Art. 3b. 1. Kasa prowadzi dla członka kasy, który prowadzi działalność gospodarczą, dla tego członka kasy rachunek VAT. Otwierając imienny rachunek członka kasy, który prowadzi działalność gospodarczą, jednocześnie otwiera rachunek VAT.

2. Do rachunku VAT przepisy rozdziału 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe stosuje się odpowiednio.”

Art. 8. 1. W przypadku rachunku rozliczeniowego otwartego i prowadzonego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy bank jest obowiązany do otwarcia dla posiadacza tego rachunku do dnia 31 grudnia 2017 r. rachunku VAT, o którym mowa w art. 62a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą i prowadzenia od dnia 1 stycznia 2018 r. rachunku VAT. W przypadku gdy w tym samym banku został otwarty dla posiadacza rachunku rozliczeniowego więcej niż jeden rachunek rozliczeniowy bank jest obowiązany do otwarcia jednego rachunku VAT.

2. Otwarcie rachunku VAT nie wymaga zawarcia odrębnej umowy w tym zakresie.

3. Bank nie pobiera opłat i prowizji za otwarcie rachunku VAT.

Art. 9. W przypadku członka kasy prowadzącego działalność gospodarczą, dla którego spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa otworzyła przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i prowadzi imienny rachunek członka kasy, spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa jest obowiązana do otwarcia dla tego członka kasy do dnia 31 grudnia 2017 r. i prowadzenia od dnia 1 stycznia 2018 r. rachunku VAT, o którym mowa w art. 3b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Przepis art. 7 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r., z wyjątkiem art. 8 i art. 9, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienione ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 60, 85 i 245.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Renata Łučko

Zastępca Dyrektora

Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/